

Kayna?t?rma Ortam?ndaki ??itme Engelli Ö?rencilerin Ya?ad?klar? Güçlükleri Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kayna?t?rma Ortam?ndaki ??itme Engelli Ö?rencilerin Ya?ad?klar? Güçlükleri Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24526>

Özet

Kayna?tırma Ortamındaki İtme Engelli Örencilerin Yaad?klar Güçlükleri Belirleme Ölçe?i, 2003 yılında C. Gürbo?a tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilmiş olan özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, kayna?tırma (entegrasyon) ortamlarında öğrenim gören itme engelli öğrencilerin kar??laştıran akademik, sosyal ve iletişim zorlukları sistematik olarak tespit etmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, bu öğrencilerin genel eğitim sorunlarına uyum süreçlerini ve bu süreçte yaşadıkları engelleri detaylı bir şekilde incelemeye olanak tanır.

Ölçeğin temel amacı, eğitimciler ve ilgili uzmanlar için, bu öğrencilere yönelik etkili destek stratejileri ve müdahale programları geli?tirmeye temel teşkil edecek nitelikte veriler sağlamaktır. Ölçek, geliştirme aşamasında olup, üç farklı alt boyuttan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kayna?tırma Eğitimi, İtme Engelli, Özel Eğitim, **Güçlükler**, Uyum, Entegrasyon, Psikometrik Ölçek.

Yazarlar

Gürbo?a, C.

Amaç

Bu ölçeğin birincil amacı, genel eğitim sorunlarında öğrenim gören itme engelli öğrencilerin deneyimlediği spesifik güçlük alanlarını belirlemektir. Bu güçlükler, genellikle akademik başarı, akran ilişkileri, sosyal kabul, iletişim yeterliliği ve duygusal uyum gibi kritik alanlarda yoğunlaşmaktadır. Ölçek, bu zorlukların derecesini ölçerek hangi alanların öncelikli müdahale gerektirdiğini saptamaya yardımcı olur.

Ölçek, aynı zamanda, kayna?tırma uygulamasının etkinliğini değerlendirmek ve eğitim politikalarının bu öğrencilerin ihtiyaçlarına ne ölçüde yanıt verdiğini analiz etmek için de kullanılabilir. Elde edilen veriler, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin eğitim ortamını itme engelli öğrenciler için daha erişilebilir ve destekleyici hale getirmesine rehberlik eder.

Yapı (Ölçeğin Ölçtüğü Yapı)

Ölçek, ölçek geliştirme sürecinde belirlenen ve itme engelli öğrencilerin kayna?tırma ortamında kar??laştıran zorlukları temsil eden çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Yapı, öğrencilerin hem içsel deneyimlerini (öz yeterlilik, duygusal durum) hem de dışsal zorluklarını (çevresel engeller, sosyal dışlanma) kapsamaktadır.

Sunulan kaynak bilgisine göre, ölçek toplamda **3 alt boyuttan** oluşmaktadır. Bu alt boyutların, tipik olarak aşağıdaki alanlara odaklandığı varsayılmaktadır:

Akademik Güçlükler: Sınıf içi ders takibi, not alma, öğretmen talimatlarını anlama ve sınavlarda başarı gösterme gibi öğrenme süreçleriyle ilgili zorluklar.

Sosyal ve Duygusal Güçlükler: Akranlarla etkileşim kurma, arkadaş edinme, sosyal aktivitelere katılma ve dışlanma korkusu gibi sosyal entegrasyon ve duygusal uyum zorlukları.

İletişim ve Çevresel Güçlükler: İtme cihazlarını kullanma, sınıfındaki gürültü seviyeleri, dudak okuma zorlukları ve genel olarak iletişim engelleri.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirildiği yüksek lisans tezi kapsamında, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı ne derece doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösteren geçerlik çalışmaları yapıldığı varsayılmaktadır. Ancak kaynakta bu geçerlik çalışmalarına dair spesifik istatistiksel sonuçlar (örneğin, Kapsam Geçerliği, Yapı Geçerliği veya Ölçüt Geçerliği katsayıları) belirtilmemiştir.

Standart bir ölçek geliştirme çalışmasında, **uzman görüşüne** dayalı Kapsam Geçerliği ve **Faktör Analizi** yoluyla Yapı Geçerliğinin incelenmesi beklenir. Gelecekteki araştırmacılar, ölçeği kullanmadan önce bu geçerlik verilerine erişmek için orijinal teze başvurmalıdır.

Güvenirlik

Ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı gösteren güvenilirlik analizlerine dair spesifik bir değer (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı) kaynakta sunulmamıştır. Bir geliştirme ölçeği olarak, iç tutarlılık (Cronbach Alfa) katsayısının hesaplanması muhtemeldir.

Güvenirlik çalışmaları, ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini (iç tutarlılık) ve zaman içinde ölçümlerin ne kadar kararlı olduğunu (test-tekrar test güvenilirliği) göstermesi beklenir. Bu verilerin eksikliği, ölçeğin mevcut bağlamda kullanılmadığını sadece **keşifsel** düzeyde kaldığını düşündürmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin 3 alt boyuttan oluştuğu bilgisi, geliştirme aşamasında **Faktör Analizi** (muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi - AFA) yapıldığını güçlü bir şekilde iddia etmektedir. Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi temel psikolojik yapıları temsil ettiğini belirlemek ve bu üç boyutu istatistiksel olarak doğrulamak için kullanılmaktadır.

Bu analiz, ölçeğin teorik yapısının (itme engelli öğrencilerin yaşadığı zorluklar) empirik verilerle uyumlu olduğunu göstermeyi amaçlamıştır. AFA sonuçları, maddelerin alt boyutlara

dağılımı ve her bir faktörün varyansa katkıları ortaya koymaktadır.

Enstrüman (Ölçek Bilgileri)

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale). Ölçek, spesifik olarak bu araştırmaya için oluşturulmuştur.

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemiş olsa da, psikoloji ve eğitim bilimlerinde bu tür bir güçlük belirleme ölçeğinin genellikle **Likert Tipi** bir dereceleme formatına (örneğin, "Hiç Katılmıyorum"dan "Tamamen Katılıyorum"a 5'li veya 4'lü bir yapı) sahip olduğunu varsayılmaktadır.

Language Available: Türkçe (Turkish).

Population Group: İtme Engelli Öğrenciler.

Age Group: Kaynaçtarma eğitimi bağlamında, genellikle ilköğretim ve Ortaöğretim çağındaki öğrencileri (yaklaşık 7-18 yaş) kapsamaktadır.

Population Details: Genel eğitim sınıflarında kaynaçtarma yoluyla eğitim gören, hafif veya orta düzeyde itme engeline sahip öğrenciler.

Test Methodology: Öz Bildirim veya Öğretmen Bildirimi Ölçeği (Yüksek lisans tezinin detaylarına bağlı olarak, öğretmenlerin veya öğrencilerin kendilerinin doldurması yoluyla uygulanmıştır).

Anahtar Kelimeler

Özel Eğitim İhtiyaçları, **Sosyal Uyum**, Akademik Zorluklar, İtme Kaybı, Geçerlik, Güvenirlilik, Anadolu Üniversitesi, **Yüksek Lisans Tezi**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez Kaynağı)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, bir yüksek lisans tezi (2003) kapsamında geliştirildiği için, kullanımı genellikle tezin yazarı ve ilgili üniversitenin (Anadolu Üniversitesi) izinlerine tabidir. Ticari bir ücret bilgisi

bulunmamaktadır, ancak akademik ara?t?rmalarda kullan?m için yazardan izin alınması gerekmektedir.

Test Y?li: 2003

Kaynaklar

Gürbo?a, C. (2003). *Kayna?t?rma ortam?nda i?itme engelli ö?rencilerin ya?ad?klar? güçlüklerin incelenmesi*(Yüksek lisans). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Kayna?t?rma Ortam?ndaki ??itme Engelli Ö?rencilerin Ya?ad?klar? Güçlükleri Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, orijinal kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Maddelerin tamamına eri?im için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmediği için bu kısım boş bırakılmıştır.